

PRODUCTIE 1

Toelichting toeristisch regime

Met deze toelichting geeft de gemeenteraad gevolg aan de motiveringsplicht als bedoeld in artikel 3, zevende lid, van de Winkeltijdenwet (verder: Wtw). Deze motivering bevat twee onderdelen. In de eerste plaats betreft het de onderbouwing van de toepassing van artikel 3, derde lid, onder a, de "toerismebepaling". Ten tweede betreft het de daarbij nodige grondige afweging van betrokken belangen als o.a. werkgelegenheid, zondagsrust, leefbaarheid, veiligheid, openbare orde, consumentenbehoeften. De onderstaande motivering voldoet aan deze wettelijke eisen. De gemeenteraad heeft op grond van artikel 3, derde lid, onder a van de Wtw de bevoegdheid om bij verordening als de onderhavige vrijstelling te verlenen van het verbod om winkels op zon- en feestdagen geopend te hebben. Er dient sprake te zijn van:

1. op de gemeente of een deel daarvan gericht toerisme met een substantiële omvang,
2. met dien verstande dat de aantrekkingskracht voor dat toerisme geheel of nagenoeg geheel is gelegen buiten de verkoopactiviteiten die door de vrijstelling mogelijk worden gemaakt (het toerisme dient autonoom te zijn).

De vaststelling of aan deze voorwaarden is voldaan, vergt een beoordeling van alle feiten en omstandigheden van het geval, welke nauw verweven is met de specifieke situatie van deze gemeente. De gemeenteraad heeft daarom een zekere beoordelingsvrijheid, die de rechter bij zijn toetsing behoort te respecteren.

De gemeenteraad stelt vast dat, om hiernavolgende redenen, aan deze toepassingsvoorwaarden is voldaan.

Er is sprake van een autonoom toerisme met een substantiële omvang.

In haar rapport "Beschrijving toeristische aantrekkingskracht De Stok/ Roosendaal"¹ concludeert het NRIT dat recreatie en toerisme in Roosendaal van substantiële betekenis zijn vanwege de omvang van het aanbod, de omvang van het verzorgingsgebied en de economische betekenis zoals die tot uiting komt in de bestedingen.

"Gebleken is dat het beschikbare aanbod in de gemeente Roosendaal met betrekking tot het dagtoerisme en horecavoorzieningen van een dermate grote omvang is, dat die niet zouden kunnen bestaan als alleen de eigen gemeente als verzorgingsgebied zou moeten worden aangemerkt. Dit duidt op een publiekstroom van buiten het directe verzorgingsgebied. In de regio is een ruim aanbod aan verblijfsaccommodaties voor vakantiegangers en voor vaste gasten. Uit cijfers blijkt dat dit aanbod zich in grote belangstelling van de consument mag verheugen. Deze verblijfsrecreanten (zowel vaste als tijdelijke gasten) leveren de toeristische voorzieningen een aanzienlijke uitbreiding op in de potentiële bezoekersaantallen. Gebleken is bovendien dat de gemeente Roosendaal in zijn beleid activiteiten op het terrein van recreatie en toerisme stimuleert, mede met het oog op het bereiken van andere economische en sociale doelstellingen van het gemeentebestuur. De conclusie luidt dan ook dat recreatie en toerisme in Roosendaal van substantiële betekenis zijn vanwege de omvang van het aanbod, de omvang van het verzorgingsgebied (regionaal, vaste bevolking plus verblijfstoeerisme) en de economische betekenis zoals die tot uiting komt in de bestedingen"².

Voorts wordt in het voornoemde NRIT-rapport gewezen op het grote aandeel dat het Recreatiepark De Stok heeft in het recreatieaanbod. Dit en het unieke karakter worden in een adviesrapport van LAgroup³ als volgt onderschreven: "Het is een in Nederland weinig voorkomend (in schaal en samenstelling) cluster van recreatievoorzieningen" en "Het is voor Nederlandse begrippen een groot en onderscheidend vrijetijdscluster met bovenregionale uitstraling. In een rapport van Goudappel-Coffeng⁴ wordt gesproken van "een bezoekersaantal dat boven de 750.000" bezoekers per jaar ligt. Het gebied De Stok (het recreatiepark en het aangrenzende factory outlet center Rosada) is in 2007 in het kader van het thema "leisure" nog genomineerd voor de "Ruimte & Mobiliteitsprijs"⁵

¹ NRIT-advies - Beschrijving toeristische aantrekkingskracht De Stok/ Roosendaal, 5 september 2007

² NRIT-advies (zie hierboven) – conclusie pag. 15

³ LA-group (Leisure & Arts consulting) – Memo "Second opinion rapporten Goudappel Coffeng (26 januari 2007) en NRIT Advies (5 september 2007) inzake koopzondagen en toerisme in Roosendaal", 14 november 2007

⁴ Goudappel-Coffeng – Economische effecten invoering 52 koopzondagen, 26 januari 2007

⁵ Deze prijs wordt uitgekeerd in het kader van het Programma Ruimte en Mobiliteit dat wordt verzorgd door het Kennisplatform Verkeer en Vervoer.

aanwezigheid van een overdekt zwembad met meerdere binnenbaden en een buitenbad, een 9-holes golfbaan met afslagcentrum, een multifunctioneel sportcentrum (met o.a. tennis- en squashbanen, badmintonhal, aerobics, fitness), een overdekt kartcenter, een binnenspeeltuin met lasergames, een duikcentrum, een unieke sky-dive, een grote visvijver en een sauna en beautycentrum (met plannen voor een hotel) en een restaurant.

Het is een in Nederland in schaal en samenstelling weinig voorkomende clustering van recreatievoorzieningen⁷. De concentratie van een groot aantal leisurevoorzieningen in het recreatiepark zorgt voor een belangrijke meerwaarde in attractiviteit. Het recreatiepark is daardoor een groot en onderscheidend vrijetijdscluster met bovenregionale uitstraling.

- **een unieke toeristische Indoor Skydive-voorziening met internationale allure**
In het recreatiepark is het eerste en enige indoor skydive centrum van de Benelux gevestigd. Ook wereldwijd is indoor skydiving door het beperkte aantal voorzieningen zeker nog uniek. Vanwege deze uniciteit en het specifieke aanbod heeft de Indoor Skydive een internationaal bereik.
- **een omvangrijk evenementenprogramma met een (boven)regionaal bereik:**
o.a. carnaval (incl. grote optocht), internationale ABBA-dag, Koninginnedag, geraniummarkt (Wouw), Landgoeddag Wouwse Plantage, voorjaars- en najaarstapage, smartlappenfestival, Roosendaal Zingt, de jeugdronde, Antiek-, Boeken- en Curiosamarkt (6x / jaar), Theaterfestival Hartstocht, Hap Stap Festival, Harvest Fair, Roosenboule, Kaaijazz, straatvoetbal toernooi, Zomerklassieker van Brabant (Halve Marathon), Beachvolleybaltoernooi, Hel van de Pin, Super Draai van de Kaai, Dancetour, Palm Parkies, Tongeropleingeluiden, Festival Plein 7, Roosendaalse Kermis, Wouwse Kermis, Blommenblues- en Blommenkinderfestival, Circus Renz, Roosendaals Treffen, Intocht St. Nicolaas, Winter in Roosendaal (Christmas Fair, Ice World Roosendaal en Roosendaal Zingt Kerst).
- **grootschalige evenementen met een onderscheidend vermogen en bovenregionale aantrekkingskracht**
Een aantal evenementen onderscheidt zich om uiteenlopende redenen. Het betreft:
 - de Super Draai van de Kaai: een profwielercriterium met breed randprogramma en daardoor landelijke belangstelling en veel (wielerminnende) bezoekers uit de verre omtrek van Roosendaal;
 - de Kermis in Roosendaal vindt gedurende 7 dagen plaats in het hart van de stad; deze kermis behoort tot de top 10 van kermissen in Nederland en trekt met grote attracties en vanwege zijn omvang vele bezoekers uit de verre omtrek van Roosendaal;
 - Harvest Fair (en Christmas Fair): een uniek en groot evenement voor iedereen die van buitengewoon leven houdt op het Landgoed Wouwse Plantage. De uniciteit (vooral van de wintereditie) is niet alleen gelegen in de samenstelling van 120 exposanten en de vele demonstraties, maar ook in de prachtige setting die het landgoed (de gebouwen en het bos) biedt. Het event duurt 4 dagen.

Deze trekpleisters worden genoemd en uitgebreid beschreven in de VVV-citywijzer "Hallo Roosendaal" en op de gedeelde website van www.beleefinroosendaal.nl en www.vvvroosendaal.nl. De verschillende producten zijn uiteraard ook terug te vinden in de specifieke brochures en op de specifieke websites van de verschillende attracties en evenementen (zoals o.a.: www.recreatieparkdestok.nl, www.indoorskydive.com, www.dedraai.nl, www.harvestfair.nl) als ook op algemene toeristische websites als die van de ANWB www.anwbdagjeuit.nl.

Het toeristische-recreatieve aanbod is autonoom (grotendeels geheel onafhankelijk van het winkelapparaat) gegroeid. Dat geldt ook voor het merendeel van de specifiek genoemde toeristische trekpleisters. Het Recreatiepark De Stok is gebouwd op het terrein van het voormalige en gelijknamige openlucht zwembad en is "afgerond" met de realisatie van de Indoor Skydive in 2006. De Roosendaalse kermis heeft reeds een lange traditie en ook de Draai van de Kaai prijkt als sinds 1980 op de Roosendaalse evenementenkalender en de landelijke wielagenda. Deze trekpleisters maken derhalve al geruime tijd onderdeel uit van het toerisme in de gemeente en trekken sindsdien (totaal beschouwd) in toenemende mate toeristen. In 2008 is de toerismebeoordeling van de Winkeltijdenwet

⁷ LA-group (Leisure & Arts consulting) – Memo "Second opinion rapporten Goudappel Coffeng (26 januari 2007) en NRTT Advies (5 september 2007) inzake koopzondagen en toerisme in Roosendaal", 14 november 2007

winkelgebieden van belang. Voor Recreatiepark De Stok gaat het vooral om de relatie met Rosada. Het belang van de winkelopstelling is voor een belangrijk deel gelegen in het vergroten van de aantrekkingskracht en daarmee het promotionele bereik van het toeristisch-recreatieve aanbod. Het zap-gedrag van de huidige consument brengt met zich mee dat een breder meer gevarieerd productaanbod een steeds grotere rol vervult in de keuze voor een toeristische bestemming. Winkels versterken niet alleen de aantrekkelijkheid van de trekpleisters maar zorgen tegelijkertijd voor een groter promotiebereik. Op haar website benadrukt Recreatiepark De Stok de meerwaarde door het promoten van een dagje sporten, relaxen, winkelen en eten in het recreatiepark.¹⁰ Er is niet zo zeer sprake van bezoekers aan Rosada die ook naar het recreatiepark komen, maar vooral van meer bezoekers aan het recreatiepark, die door de aanwezigheid van Rosada vaker en vanuit een veel grotere omtrek naar het gebied komen.

De belangenafweging

Omdat aan de voornoemde toepassingsvoorwaarden van artikel 3, derde lid, onder a, WTW is voldaan maakt de gemeenteraad gebruik van haar bevoegdheid om met deze toerismebepaling vrijstelling te verlenen van het verbod om winkels op zon- en feestdagen geopend te hebben. De nieuwe Winkeltijdenwet schrijft uitdrukkelijk voor dat bij een besluit tot het toepassen van de het toeristisch regime een belangenafweging moet plaatsvinden. Zoals voorgeschreven in de wet zijn de navolgende belangen hierbij betrokken:

- werkgelegenheid en economische bedrijvigheid in de gemeente, waaronder mede wordt begrepen het belang van winkeliers met weinig of geen personeel en het belang van het winkelpersoneel,
- de zondagsrust in de gemeente,
- de leefbaarheid, de veiligheid en de openbare orde in de gemeente.

Daarnaast zijn ook andere belangen meegewogen zoals het belang van de consumenten (de inwoners van de gemeente), het voorkomen van oneerlijke concurrentie en de vermindering van administratieve lasten.

Zoals blijkt uit de navolgende toelichting zijn deze belangen bij de vaststelling en toepassing van het toeristisch regime voldoende afgewogen. Bij deze belangenafweging is ook bezien of aan het vrijlaten van de koopzondagen beperkingen moeten worden gesteld, bijv. in het aantal koopzondagen, met betrekking tot de winkeltijden op de betreffende koopzondagen of de noodzaak van een gedifferentieerd regime per stadsdeel, wijk of dorp.

De laatste jaren is ervaring opgedaan met een gedifferentieerd toeristisch regime; deze ervaring en ook de daaraan voorafgegane belangenafweging golden zijn als vertrekpunt meegenomen in de navolgende belangenafweging.

Alle belangen in ogenschouw genomen kiest de gemeenteraad ervoor om het koopzondagenregime volledig vrij te geven. Aan dit voorstel liggen de volgende overwegingen (en daarmee de navolgende belangenafweging) ten grondslag.

a. Ervaring afgelopen jaren

Voorafgaande aan de invoering van het toeristisch regime heeft in 2007 een uitgebreide consultatie van belanghebbende partijen plaatsgevonden. De daar opgedane kennis, de concrete inbreng van de geconsulteerde partijen en ook de destijds gemaakte overwegingen zijn meegenomen in deze belangenafweging. Met het huidige (ruime) regime zijn de afgelopen 4 jaar al veel ervaringen opgedaan. De uitvoering van het "koopzondagen"besluit is jaarlijks met betrokkenen geëvalueerd. Ook de conclusies van deze evaluaties zijn meegenomen in deze belangenafweging.

- Gesteld mag worden dat er zich door de invoering van het toeristisch regime geen problemen in het kader van leefbaarheid/ openbare orde en veiligheid hebben voorgedaan. Klachten zijn er niet ontvangen. Koopzondagen zijn een algemeen maatschappelijk geaccepteerd verschijnsel geworden, niet alleen in Rosendaal, maar ook in de omliggende gemeenten en in vele andere gemeenten in ons land.
- Vanuit het georganiseerde bedrijfsleven is steeds aangegeven dat men af wil van de in hun ogen oneerlijk beperking tot maximaal 15 koopzondagen; niet zozeer omdat men meer collectieve koopzondagen voor ogen heeft, maar om individuele ondernemers de kans te bieden om ook op andere zondagen open te zijn en in te kunnen spelen op gelegenheden die zich voordoen.

¹⁰ Website <http://www.recreatieparkdestok.nl>

Openstelling op zondag genereert ook extra werkgelegenheid doordat extra personeel wordt aangenomen en het huidige personeel de mogelijkheid wordt gegeven tot meer werken van uren of een combinatie van beiden.

Rosada is daar een sprekend voorbeeld van en ook bij andere gemeenten (denk aan Roermond) zijn die effecten gemeten. Dit neemt niet weg dat met meer koopzondagen ook de druk ontstaat op kleine winkeliers om uit overwegingen van concurrentie ook maar open te gaan en voor werknemers om extra zondagen te werken. Maar dit geldt zeker niet voor alle winkeliers en werknemers. In de detailhandel werken veelal jonge mensen die vaak niet zo heel veel moeite hebben met het werken op zondagen, vaak ook omdat hen dit extra salaris oplevert. Daarbij is er ook een doelgroep die juist op zondag wil werken (vaak omdat men op andere dagen geen gelegenheid daartoe heeft).

i. Afstemming met andere gemeenten

Ondanks de aanscherping van het toeristisch regime in de wet kiezen ook veel andere gemeenten er op dit moment voor om de koopzondagen volledig vrij te geven, dan wel ruimte te geven voor een ruim aantal koopzondagen met toepassing van het toeristisch regime. Zo hebben onlangs gemeenten als Zoetermeer en de plattelandsgemeente Rheden het aantal koopzondagen volledig vrij gegeven.

Uit ambtelijke informatie bij de omliggende gemeenten valt af te leiden dat alle gemeenten tenminste het huidige regime handhaven dan wel verder uitbreiden. Van afstemming tussen de gemeenten is in die zin sprake dat de grotere gemeenten (Roosendaal, Bergen op Zoom, Breda, Etten-Leur) er voor blijven kiezen om ieder een vaste zondag in de maand collectief open te zijn. Zo kiest Roosendaal voor de laatste zondag van de maand en Bergen op Zoom voor de eerste. Hiermee wordt voorkomen dat de binnensteden van deze gemeenten elkaar onnodig beconcurreren en dat de consument- als hij dat wenst - altijd een gemeente in de regio heeft waar hij op zondag terecht kan. Bovendien kunnen deze binnensteden zo ook beurtelings profiteren van de synergie van Rosada. Woonboulevards, supermarkten kennen wel hun eigen regimes.

Alles overwegende vormen deze motieven naar onze mening een voldoende onderbouwing om het toeristisch regime toe te passen en het aantal koopzondagen vanaf 2012 volledig vrij te geven.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Roosendaal in zijn openbare vergadering van 2 november 2011,

De griffier,

De voorzitter,

De recreatieve omgeving

De natuur en het landschap rond Roosendaal vormen een aantrekkelijk decor voor verschillende recreatieve activiteiten. Het buitengebied van Roosendaal biedt alle mogelijkheden voor actieve bezigheden als wandelen, fietsen, skaten, hengelsport, roeien, paardrijden etc.. In Roosendaal e.o. is het grensoverschrijdende fietsknooppuntennetwerk gerealiseerd een wandelroutenetwerk aangelegd. Paradedpaardjes van Roosendaal zijn de bossen van Landgoed Wouwse Plantage dat grenst aan de Brabantse Wal, en het landgoed Visdonk.

De bossen bij Wouwse Plantage vormen vanuit de Rijnmond-agglomeratie de eerste bosgebieden in zuidelijke richting. Vanuit dit oogpunt is dit gebied erg aantrekkelijk voor de Zuid-Hollandse recreant; dit is bijvoorbeeld terug te zien op de campings. Hierdoor is ook sprake van een intensief recreatief gebruik van de bosgebieden. Het aantal bezoekers aan de bossen bij Wouwse Plantage wordt (op basis van tellingen) geschat op 150 à 200 duizend per jaar.¹⁵

De Roosendaalse Vliet vormt onderdeel van bekende recreatieve vaarroutes als de Vaarroute Binnenwateren West-Brabant en het Grensoverschrijdende Vaarroutenetwerk. Binnen het SpoorHaven/ Stadsoeversproject worden plannen voorbereid voor een passantenhaven. Aan de zuidzijde van de stad is dit water niet meer bevaarbaar, maar vormt het als ecologische verbindingzone (de "Watermolenbeek") een mooi decor voor de recreatie.

Verblijfsrecreatie

In totaal zijn er 6 hotels in Roosendaal die jaarlijks bijna 40.000 overnachtingen boeken.

Daarnaast zijn er in Roosendaal 3 grote campings met ieder ruim 200 standplaatsen en 3 minicampings annex boerencampings welke samen goed zijn voor gemiddeld 75.000 overnachtingen per jaar¹⁶. De verblijfsrecreatieve sector is relatief sterk vertegenwoordigd in de regio West-Brabant. Door de groei van de minicampings is sprake van een toename van het aantal toeristische standplaatsen.

Roosendaal (West-Brabant) heeft de toerist veel te bieden door de aanwezigheid van aantrekkelijke (historische) steden, fraaie bosgebieden, aantrekkelijke bezoekdoelen (vaarwater, Noordzeekust, Efteling, Beekse Bergen, Rotterdam, Antwerpen, etc.) op relatief korte reisafstand en unieke voorzieningen in de directe nabijheid met name Rosada en de voorzieningen in Recreatiepark De Stok. Roosendaal e.o. is als uitvalsbasis daarmee ook een geschikte verblijfslocatie.

Evenementen

Zowel in de stad als in de omliggende dorpen wordt een verscheidenheid aan evenementen georganiseerd. In het evenementenaanbod komt de Bourgondische Brabantse cultuur en het grote organiserend vermogen duidelijk tot uiting. Het aanbod varieert van kleine sportevenementen (als wielerrondes) en dorpsfeesten via grote sportevenementen tot grote culturele evenementen een grote kermis en natuurlijk carnaval. Het betreft in totaal ongeveer 600 binnen- en buitenevenementen. De top 10 van grootste evenementen in Roosendaal trekt gezamenlijk ca. 450.000 bezoekers. In totaal worden alle Roosendaalse evenementen naar schatting bezocht door 600.000 mensen per jaar. Op basis van een gemiddelde besteding van ca. € 27,50 per bezoek is de totaalbesteding zo'n € 6.500.000,- / jaar.

Zoals kenmerkend voor Brabant en het nabijgelegen België staat ook in Roosendaal de wielersport hoog op de evenementenagenda. De Draai van de Kaai is als wielerevenement in trek bij het wielerminnende publiek (35.000 bezoekers). De Halve Marathon van Roosendaal trekt jaarlijks alleen al ongeveer 2000 deelnemers. De najaarskermis in Roosendaal behoort qua omvang en sfeer tot de top 10 kermissen van Nederland. Deze kermis trekt circa 200.000 bezoekers.

Het sfeervolle Vrouwenhofpark, in de binnenstad van Roosendaal, is het decor voor meerdere evenementen. Jaarlijks wordt er een reeks zomerconcerten georganiseerd, ook wordt het park regelmatig gebruikt door grote en kleinere concerten, optredens etc.

Sinds 5 jaar heeft Roosendaal in de maanden december en januari een ijsbaan in de stad. Dit is een belangrijke trekpleister voor de binnenstad en de opmaat naar een compleet winterprogramma (zoals Keulen, Antwerpen etc.).

¹⁵ Goudappel-Coffeng – Economische Effecten invoering 52 koopzondagen – bijlage 2, 26 januari 2007

¹⁶ Bron: jaarlijkse opgaven toeristenbelasting